

suurt rikust pidanud ja ise oma funingat enesele walitsenud kui keik muud rahwasugud wanal aéal, ja ei ole Maarahwa ja teiste rahwa wahel suurt wahet olnud, waid keik rahwas Lääne ja Soome ja Põhjamere kaldal ühesugused paganad ehk ebausulised, siis ta ehk jätaaks niisugust rumalat tempu maha ja wõiks nisanute omast sugust suurustada ja selle peale uhke olla, kui teise rahwa sugust sündinud inimene. Maarahwa keigelähemad sugulased on Soomlased teisel pool Soomemerd. Need on teised mehed, neil on oma sugu laste ja meeste foolisid, need räägiwad, lugewad ja kirjutavad keigis paigus omma feelt, ni hästi išefekis, kui teistega, ni hästi turu ja uulitsa peal, kui kiritus ehk palli peal, ja panewad seda imeks, et nende wennaksed ja naabred Eesti- ja Liivimaal ni arad on ja äräpuna nastawad, kui nad peawad tunnistama, ennast Maarahwa sugust olewad. Et kalendritegia omalt peolt ka natukene aidaks, et lugiad õpiksid oma endist põlwe tundma, annab tema seeförd neile mõnda tüti kalendris lugeda, mis Eestirahwa wana aea mälestust uendab. Esimene tük on waelapse laul, mis Eestirahwa laulikud wanal ennemuistsel aéal on laulnud ja mis meie Kalevipoega raamatust oleme väljakirjutanud, mis praegu Laakmanni juures Tartus trükitakse, ühel pool Maakeele, teisel pool Saksakeele, ja mis odawa hinna eest ehk sealb wõib osta. Seal raamatust on ülespandud, fuidas Kalevipoeg, ennemuistene Eestimaa wanem ehk funingas, kes üks wäga tubli födia ja tark walitseja ja pealegi fange ihujõuuga mees olnud, oma rahwast on walitsenud ja oma maad harinud ja igal wiisil parema förra peale seadnud. Leine ja kolmas kalendri tük: „Tartu linna lugu“ ja „Maarahwa isamaa“ ei ole Kalevipoega raamatust wõetud, waid ühe Maarahwa föbra kirjutud sellesama wiisi ja moodu

järele, fuidas wanad laulikud on laulnud ja rääkinud; neljas tük on reisia mehe mõted, kes minewal suil Tartust Wässeliina laudu Wenemaale sõitis ja keik tahelepani ja paberit peale ülespištis, mis Wässeliinani temale etepuutus. Et tänavuseid kalendritagused jutud keik viimased Tallinakeele murde järele on kirjutud, tuleb fest, et kirjutaja Tartukeelt ei mõistnud. Noh, eestotsa ei saand sin kalendris muud kui Tallinakeelt räägitud, kes siis seda tänavu tahaks ärafeelda! Ärge siis laitke mite, armad, enne aegu, waid wõike tänuva vastu, mis teile armuga pakutakse.

Waefelapse laul.

Kui ma kuuldu kukutesse,
Hobesida ilmutelles
Käänan Peipse fallastelle,
Seal tuleb waasta igal summul,
Tuleb waasta mitu tüki,
Tosin tunnistusetähli,
Mälestuselks jäanud märki.

Peipse järve falda piiril
Nõuka peremehe talus
Walju wanema sundusel
Elas üssi waenelapst,
Kasvis farjapoissina.
Pidi hoidma eide uteid,
Pudukarja kaitsemate,
Lõurakarja hoidemate.

Waenelapst alaorja
Saatus farja kaugeella,
Lehmad lausa lepikusse,
Wäifikad alla waarilusse,